

XXVI. évfolyam | 2015/5.

HONÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T

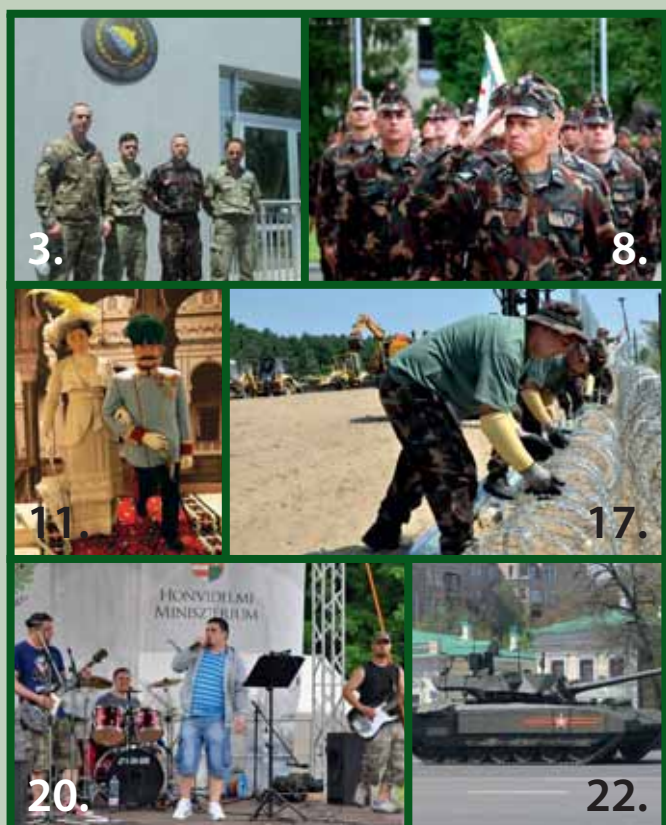

angján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

Erősítsük tovább a katonákról kialakult pozitív képet	2
Békeműveleti törzsaltiszti tanfolyam Szarajevóban	3
Akik sínen (is) vannak...	6
Egymás nélkül nem lehetünk sikeresek	8
Erős hit és erős akarat	10
Gondolatok a mai altisztekről – egy tartalékos vezénylőzászlós tollából	11
Poszter	12
Egy tragikus nap története	14
Volt egyszer egy Red Bull – avagy mi van a dobozban?	16
A katonák „stratégiai” itala	16
Biztos háttér, erős vár	17
Kanálgép	20
A Győzelem napjára emlékeztek	22
Humor	23
Lali a seregben	23
Történelmi visszatekintés	24

ERŐSÍTSÜK TOVÁBB A KATONÁKRÓL KIALAKULT POZITÍV KÉPET

„Bátran szembenézek a szolgáltatásból adódó kihívásokkal, veszélyekkel és viszontagságokkal, legyenek azok fizikai, lelki vagy erkölcsi természetűek. Tudatában vagyok, hogy a bátorság adja azt az erőt, amelytől a harci szellem függ” – mondja ki az Altiszti Hitvallás egyik pontja.

Az elmúlt években társadalmunk, benne a Magyar Honvédség több olyan időszakot is megélt, melyek mindannyiunk számára egyértelművé tették hazánk védelmének fontosságát, valamint az állampolgárok és a katonák egymásrataltságát. Jelenleg a tömeges migráció okozta válsághelyzet állítja új kihívás elé a Magyar Honvédséget, edzi, formálja a katonát, alakítja a közvélekedést. A válsághelyzet kezelésében nagy feladat hárult, hárul a teljes személyi állományra, benne a kulcsfontosságú állománykategóriára, az altiszti karra.

Bármilyen hirtelen, váratlanul is alakul ki egy veszélyhelyzet, a katonáknak mindig készen kell állniuk annak kezelésére. A bekövetkezett események nyomán fogantatott intézkedések, így az ideiglenes biztonsági határzár telepítése, a Határozott Fellépés 2015 gyakorlat végrehajtása, majd a Közös Akarat feladat megkezdése bizonyították, hogy a honvédség meg akar és meg tud felelni a vele szemben támasztott követelményeknek, a lakosság jogos elvárásainak. A határ mentén teljesített nem mindennapi szolgálat során ugyanakkor katonáink érzékelték a társadalom figyelmes támogatását, odaadó törődését is. Olyan mértékű gondoskodást élhetett meg az állomány, amelyre a múltból nem sok példát ismerünk. Az elmúlt években is számos esetben hozott megnyugvást a lakosoknak a katonák jelenléte a nehéz helyzetekben, a hóval, a szennyezett iszappal vagy a vízzel való küzdelem során, de ennyi gesztusértékű társadalmi visszajelzésre, mint amit most tapasztaltunk, még nem volt példa. Pedig honvédeinknek a szolgálatuk ellátása során első helyen talán éppen a visszajelzésre, a lakosság bizalmának érzékelésére van a legnagyobb szükségük. Ezt most elnyerték katonáink. Ebben az önként, az altiszti állomány szerepe megkérdőjelezhetetlen, amiért köszönetemet fejezem ki!

Arra kérem önöket, hogy közösen őrizzük és lehetőség szerint erősítsük tovább a katonákról, a Magyar Honvédségről kialakult pozitív képet. Ebben a feladatban a honvédség állományának gerincét alkotó altiszti karnak a jövőben is kiemelten fontos, igazi küldetésértékű szerepe lesz. Számítok önökre!

Dr. Benkő Tibor
vezérezredes

BÉKEMŰVELETI TÖRZSALTISZTI TANFOLYAM SZARAJEVÓBAN

2015. június 1. és július 17. között Szarajevóban, Camp Butmirban, a helyi Békeművelési Kiképző Központban (Peace Support Operations Training Centre, PSOTC) vettem részt oktatóként a békeművelési törzsaltishti tanfolyamon (Peace Support Operations Staff NCO course, PSOSNCO), amely egy NATO által akkreditált képzési forma. A Magyar Honvédség először delegált magyar altisztet a kiképző központba. A meghívás reményeink szerint egy nagyszerű kezdet volt arra, hogy ez a „kötélék” a jövőben is működjön a két nemzet között.

Az intézmény nevéből kitűnik, hogy alaprendeltetése nagyban megegyezik a Magyar Honvédség Békétámogató Kiképző Központ (MH BTKK) rendeltetésével és funkcióival, így szinte nem is volt kérdés, hogy honnan is küldjenek oktatót a kurzusra. De a történet nem ilyen egyszerű, mert ezt a folyamatot éveken át tartó tárgyalások és egyeztetések előzték meg. Még 2013-ban a PSOTC vette fel azt a kezdeményezést, hogy NATO- és PfP-országok tegyenek ajánlásokat annak érdekében, hogy a kiképző központban folyó képzés minél nemzetközibbé válhasson, és ezért kérték, hogy oktatók és mentorok küldésével fejezzék ki ilyen irányú szándékukat. A központ jelenlegi struktúrája is ezt tükrözi vissza, mert több ország – jelenleg Ausztria, Törökország, Albánia, az Egyesült Királyság és Macedónia – képviselteti magát tiszti oktatókkal, akik a felek megegyezése alapján egy, kettő vagy esetleg három évig is segítik a katonai szervezetet. Korábban magyar tisztek – Fucsku Sándor vezérőrnagy és Domján László vezérőrnagy – is szolgáltak a kiképző központban. Fényképeik még a mai napig is megtekinthetők az intézmény falain elhelyezett fotókon, illetve a csapattörténeti könyvben.

De még mielőtt rátérnék magára a tanfolyamra, tekintsük át röviden a kiképző központ történetét. Egy boszniai kiképző központ vagy egy törzstiszti tanfolyam ötlete nem új keletű elgondolás volt. A nemzetközi szervezetek már a '90-es évek végén felismerték ennek a jelentőségét, de elegendő támogatás híján a

kezdeményezés a tervezés szintjén maradt. Majd 2001 júliusában az Egyesült Királyság hajtott végre egy analízist, melynek eredményeként kezdeményezték egy Békeművelési Kiképző Központ projekt megkezdését. A fő cél ebben az időszakban az volt, hogy fiatal tiszteket képezzenek a szintén fiatal boszniai haderő részére. Az analízis arra is rámutatott, hogy a kiképző központ olyan képességekkel rendelkezzen, amely professzionális katonai képzést és békeművelési kiképzést biztosít a teljes boszniai haderő és más nemzetektől érkező katonák számára. Mindezek mellett megmutatja annak a lehetőségét, hogy a kiképző központban képzett katonák képesek többnemzeti műveletekben részt venni. Ebben az időben Bosznia-Hercegovina még nem volt tagja a PfP-országok közösségének, így az egyik legfontosabb cél az volt, hogy ezt a lépést sikeresen vegye, és tagja legyen a PfP-programnak.

A brit kezdeményezés végül is támogatásra talált, és a Nemzetközi Közösség (International Community), Bosznia-Hercegovina állam és nem utolsósorban a Bosnyák Federáció (Federation BiH) és a Szerb Köztársaság (Republika Srpska) fegyveres erői is hitelesítették. Ennek eredményeként az Egyesült Királyság és Bosznia-Hercegovina kétoldalú megállapodás írt alá 2003. szeptember 23-án, és hivatalosan létrehozták a kiképző központot.

Ezt követte még két másik megállapodás aláírása. Az első azon partnerországokkal történt, amelyek együttműködési szándékukat fe-

jezték ki a központ irányában (ebbe Magyarország is beletartozik, mert éveken keresztül anyagi segítséget, majd oktatókat biztosított). A másik megállapodás az Egyesült Királyság és az akkori SFOR-erők között kötött az úgynevezett „Real Life Support” témában, amely a kiképző központ működtetéséhez szükséges logisztikai támogatást fedte le. Az építkezés a Camp Butmir táborban kezdődött (jelenleg itt települ a NATO HQ Sarajevo és az EUFOR-parancsnokság) az SFOR által biztosított, használaton kívüli konténerépületek felújításával. A munkálatok 2004 márciusában indultak és egy év múlva, 2005 márciusában értek véget. Az első tanfolyam (PSO Staff Course) 2005. február 7-én kezdődött, de mivel az építkezés még ebben az időszakban folyamatban volt, a tanfolyam első négy hetének a közelben lévő Hotel Hollywood adott otthont. A tanfolyamon 33 boszniai és 6 külföldi hallgató vett részt, öt országból (Dánia, Franciaország, Magyarország, Lengyelország, USA).

A rövid történeti áttekintés után nézzük meg, miről is szólt a békeművelési törzsaltishti tanfolyam? A kurzust negyedik alkalommal rendezték meg. Már korábban említettem, hogy a NATO Transzformációs Parancsnokság (NATO Allied Command Transformation, ACT) által akkreditált képzési formáról beszélünk; az itt szerzett oklevél arra jogosítja fel ezen dokumentum tulajdonosát, hogy NATO és ENSZ által vezetett műveletekben vegyen részt, törzsbeosztásokban. A tanfolyam OR7 és OR8 (főtörzsőrmester, zászlós) rendfokozattal rendelkező altisztek részére ajánlott, akik már most különböző törzsekben szolgálnak, vagy esetleg ilyen beosztásokra vannak tervezve a jövőben, legyen az nemzeti vagy nemzetközi. A maximális létszám 25 fő, melyből 15 fő boszniai, míg 10 hallgató külföldi. Az idén a teljes létszám 23 fő volt, mely 6 országból (Albánia, Szerbia, Horvátország, Tunézia,

Csoportkép a tanfolyam résztvevőiről, az oktatókról és a hallgatókról

Ukrajna, Jordánia) 7 külföldi hallgatót foglalt magába. Természetesen, mint minden más tanfolyamnak, ennek is voltak „bemeneti” követelményei. Alapvető elvárás volt a minimum STANAG 2-es szintű angol nyelvtudás, az alapszintű számítógép-kezelési ismeret, illetve az alap altiszti tanfolyam elvégzése.

A tanfolyam időtartama 5 hét volt (június 8. – július 10.), de ezt megelőzte egy oktatói hét, ahol a helyi és a külföldi oktatók felkészültek a kurzus sikeres lebonyolítására. Rajtam kívül 2 helyi (a PSOTC állományából), kettő török és egy szlovén altiszt alkotta az oktatói csoportot. Érdekeség, hogy az egyik török és a szlovén altiszt már korábról ismerték egymást, mert osztálytársak voltak az USA Szárazföldi Haderőnem Vezénylőzászlósi Akadémiáján, amelyet jómagam is elvégeztem 2003-ban. Az oktatói hét során átbeszéltük a teljes programot, a foglalkozások anyagait és minden más, ami ahhoz kellett, hogy a tanfolyamot gördülékenyen és jól szervezeten tudjuk levezetni. A kurzus fő témái a következők voltak: katonai angol, elengedhetetlen katonai képességek, szükséges törzsismertetek, különböző doktrínák ismerete, a NATO 5. cikkelye alá eső műveletek, ENSZ-békeműveletek és az úgynevezett „Building Integrity” kifejezés, ami lényegében a korrupcióval kapcsolatos dolgok elleni tevékenységek összességét foglalja magába.

A tanfolyam során nagyon nagy hangsúlyt fektettünk a „katonai

döntéshozatali folyamatra” (Military Decision Making Process, MDMP), amelyet szinte darabjaira szedtünk, és minden egyes fő- és allépést a gyakorlatba is átültettünk. A kurzus végére a hallgatók teljes képet kaptak erről a folyamatról, illetve azokról a funkciókról, amelyeket esetlegesen betölthetnek törzsbeosztásokban. A témák feldolgozása kisebb szindikátusokban történt, ami azt jelentette, hogy egy központi előadás keretében megkapták az alapismereteket az adott témáról, majd ezt követve 8 fős csoportokban, gyakorlatban folytatták a feladat végrehajtását. Mindenkinek volt lehetősége az 5 hét folyamán arra, hogy minél több törzsfunkciót betöltsön, olyat is, amelyet előtte még soha nem végzett.

Szintén nagy hangsúlyt kapott az előadói képességek fejlesztése is. Több hallgatónak itt volt életében először lehetősége arra, hogy idegen nyelven tartson előadást, eligazítást a csoport tagjainak, illetve az egész tanfolyam előtt. Személy szerint én ezt egy nagyon fontos képességnek tartom, és őszintén megmondva, nagy a hiányosságunk ebben a témában, ha csak a magyar altiszteket nézem. Egy rangidős altisztnak képesnek kell lennie előadások, eligazítások megtartására, előadására, legyen az nemzeti vagy nemzetközi környezet. Egyesült államokbeli tanulmányaim során ezt nagyon jól a fejembe „verték”, különösen a vezénylőzászlósi akadémián, és ezt a tudást a mai napig képes vagyok alkalmazni, illetve az MH

BTKK-ban dolgozó altiszteknek átadni, hogy ők is jobbak legyenek ebben a „műfajban”.

A képzés utolsó hete teljesen új helyzetet teremtett, mert további 15 hallgató csatlakozott a tanfolyamhoz. Nemcsak a külföldi hallgatók létszáma növekedett, hanem a résztvevő országok száma is. Mindösszesen 23 külföldi katona 12 országból hallgatta az előadásokat a „Building Integrity” témában. A korábbi hat országhoz csatlakozott az Egyesült Királyság, Ausztria, Grúzia, Csehország, Macedónia és Kirgizisztán. A tanfolyam szintén egy NATO-akkreditált képzés, mely arra hivatott, hogy felhívja a rangidős altisztek figyelmét a korrupcióra. Egységesíti azokat a vezetéselméleti dolgokat, melyek használatával és alkalmazásával a rangidős altisztek nagyobb hatékonysággal tudnak fellépni a korrupció ellen, különösen NATO- és ENSZ-műveletek során.

Természetesen az 5 hét hosszú idő, amely nem csak a tanulásról szólt. A kiképző központ szabadidős tevékenységeket is szervezett több alkalommal a hallgatók és az oktatók részére. Annak ellenére, hogy több mint 4 évet töltöttem már különböző hadműveleti területeken (Ciprus, Afganisztán, Irak), soha nem jártam Bosznia-Hercegovinában, illetve a Balkánon. Nekem személy szerint egy jó lehetőség volt arra, hogy képet kapjak az országról, történelméről, a hagyományokról, az emberek szokásairól. A központ jóvoltából megismerkedtünk

a fővárossal, Szarajevóval, illetve más közelben lévő településekkel is. Volt szerencsénk az 1984-es téli olimpia egyes helyszíneire is ellátogatni, habár a sportlétesítmények meglehetősen rossz állapotban vannak jelenleg. A látogatások során a helyi ételekkel és italokkal is megismerkedhettünk.

A tanfolyamot mind a 23 hallgató sikeresen elvégezte, különböző minősítésekkel; megválasztásra került a legjobb külföldi, illetve boszniai hallgató, majd a tanfolyamelső, aki egy ukrán ejtőernyős katona lett. A kiválasztottak különböző tárgyi elismerésekben részesültek. A képzés záróakkordja egy vacsora volt, amit a már korábban említett Hotel Hollywoodban rendeztek meg.

Nekünk oktatóknak viszont nem ért véget a munka, mert a kurzus zárását követő héten a tapasztalatokat összesítettük a tanfolyamért felelős személyekkel. Szerencsére jó néhány javaslat is született annak érdekében, hogy a jövőben még az eddiginél is magasabb színvonalon legyen megtartva a tanfolyam. Az-

zal váltunk el a 7. hét után, ha lehetőség és előjárói szándék is van arra, hogy ezt az új kapcsolatot továbbra is fenntartsuk, akkor a két katonai szervezet (MH BTKK és BiH PSOTC) a jövőben szorosabbra fűzi ezt a szálát, és talán arra is lesz lehetőség, hogy magyar altiszt oktasson a PSOTC-ben hosszabb időtartamban, vagy boszniai altiszt tegye ugyanezt az MH BTKK falai között.

Még mielőtt befejezném a tanfolyamról írt cikkemet, engedjék meg, hogy itt, a Honvéd Altishti Folyóiratban fejezzem ki köszönetemet és hálámat Mihócza Zoltán dandártábornoknak (EUFOR-törzsfőnök, nemzeti rangidős), illetve Berek Zsolt törzszászlósnak (EUFOR-vezénylőzászlós) és az alárendeltségükben szolgáló magyar katonáknak. Ők voltak azok, akik minden feltételt és segítséget biztosítottak számomra a kint eltöltött idő alatt, ezzel is hozzájárulva ahhoz, hogy a rám bízott feladatot a legjobb tudásom szerint hajthassam végre.

Nagy „Bruce” László törzszászlós,
MH BTKK-vezénylőzászlós

Nagy „Bruce” László törzszászlós külföldi oktatóiraival

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor főtörzszászlós
Berek Zsolt törzszászlós
Bogya Sándor törzszászlós
Dr. Murinkó Attila alezredes
Gervai János törzszászlós
Kovács Miklós főtörzszászlós
Négyesi Tibor főtörzszászlós
Tigyi István főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető:

Dr. Bozsonyi Károly ügyvezető

Mb. szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Kézirat-előkészítő: Eszes Boldizsár

Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Arculatterv: Szabó Bettina

Címlapterv, poszter: Dani Márton

Címlap- és poszterfotó: Nagy Ferenc

szakaszvezető

Szerkesztőségi titkár: Solti Gabriella

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán igazgató

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a

www.honvedelem.hu portál

digitális könyvtárában és a

www.parbeszed.hm.gov.hu portálon

A Honvéd Altishti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

AKIK SÍNEN (IS) VANNAK...

Marhavagon, öntött vaskályha, bakterok... Ezek a szavak bizonyára egyes érzelmeket váltanak ki azokból a katonákból, akik már átérték a vasúti szállítmányok őrzését, illetve kísérését. Aki részt vett az elmúlt években ilyen feladatokban, az biztosan találkozott a Magyar Honvédség Katonai Közlekedési Központ szakembereivel. A rakodási előírások betartása, a szállítmányorségek ellenőrzése egyaránt a közlekedési szakemberek feladatai közé tartoznak. A „közlekedési katonákkal” szorosan együttműködve szolgálnak, szintén közlekedési területen, a szállítmánykísérők. Az elmúlt évek során sokféleképpen hívták már őket. Például „Szállkisek”-nek, „VÁPOS”-oknak (a megtévesztésig hasonló ruházat miatt). Róluk, a Magyar Honvédség egyetlen szállítmánykísérő részlegéről, az ott szolgálatot teljesítő katonákról szól írásom, természetesen némi elfogultsággal, mivel volt szerencsém közel 13 évig szolgálni köztük.

A történet természetesen már régebben elkezdődött, de jómagam az 1980-as évek végétől, az „MN 2319 Miskolc” Szállítmánykísérő Zászlóaljnál kezdtem a „szakmát”. Ez a zászlóalj végezte sokáig a „központi” katonai szállítmányok őrzését. Az egyik leglényegesebb feladatuk akkor a Szovjetunióból hazánkba vasúton érkező eszközök (fegyver, lőszer, harckocsi stb.) őrzése volt az országba belépésüktől a raktárakba/alakulatokhoz történő megérkezésükig. A végrehajtás egyik meghatározó „jelensége” volt a nyitott vasúti kocsira szögelt őrszék. Ezen megtalálható volt a távbeszélő-készülék, a „TBK”, a híradókapcsolathoz szükséges vezeték és természetesen a legfontosabb, az „emberi tényező”, vagyis a székben ülő szállítmánykísérő katoná! Az akkori tehervonatok sebessége 80 km/h körüli volt, az őrszékbe szíjazott, fegyverét markoló sorkatona ennél a sebességnél igencsak figyelemre méltó jelenség volt. Az idő múlásával az őrszék eltűnt, a zászlóalj megszűnt zászlóalj lenni, szá-

zaddá alakult. Az idők folyamán a századból szakasz, a szakaszból pedig csoport lett. A közelmúltban a „marhavagonok eltűntek”, azokat ZTZ őrökcsik váltották fel, és annak kényelmét már az MH szállítmányőrzésre kijelölt teljes állománya élvezheti. A változásokkal a csoport feladatai is jelentősen kibővültek, a vele szembeni elvárások pedig nőttek. 2007-ben az MH Támogató Ezred megszűnésével a Szállítmánykísérő Csoport is átkerült az MH Katonai Közlekedési Központba.

Napjainkban a Magyar Honvédség központi szállítmányainak kísérését és őrzés-védelmét ez a Szállítmánykísérő Csoport látja el. A rájuk testált feladatok ellátásához az ott szolgáló katonáknak átlagon felüli felkészültséggel kell rendelkezniük. Mielőtt bárkinek kételyei lennének ezen állítás valóságátalmával kapcsolatban, jelzem: a szállítmánykísérőknek nemcsak a katonai előírásokat kell ismerniük, hanem a civil közlekedési szervekeit is. A csoport állományába újonnan kerülő katonáknak első lépésként a beosztáshoz szükséges szakmai felkészítésen kell részt venniük. A felkészítés alapja az őrszolgálat ellátásához szükséges ismeretek elsajátítása.

Az első „blokk” szinte teljesen megegyezik az objektumőrzésre történő felkészítéssel. Ez magában foglalja a fegyverhasználat, a testi kényszer, kényszerítő eszközök al-

kalmazásának szabályait. A sokoldalúság elvét követve a kiképzett szállítmánykísérő öröknek fel kell készülniük a katonai objektumok őrzés-védelmi feladataira is.

A jelöltek a második blokkban tanulják meg a speciális őrzés-védelmi előírásokat. Megismerik a vasúti és közúti szállítmányokra vonatkozó sajátosságokat, a vízi szállítmányok őrzéséhez szükséges szabályokat, valamint a repülőtereken történő biztosítási feladatokat. Fontosnak tartom megemlíteni, hogy az itt megszerzett ismeretek meghatározóak lesznek a későbbi pályafutásuk szempontjából.

A harmadik blokkban a biztonsági előírások elsajátítása, a forgalomszabályozó képzés és a legfontosabb, a gyakorlati kiképzés történik. Ez a blokk rendkívül összetett eleme a felkészítésnek. A biztonsági rendszabályok magukban foglalják a honvédség, valamint a civil közlekedési szervek előírásait. Ilyen előírások például a MÁV részéről a vágányokon való áthaladás szabályai, a felsővezetékkel kapcsolatos biztonsági előírások és a vasút területén betartandó magatartási szabályok. A közúti szállítmányokkal kapcsolatban a túlméretes, túlsúlyos eszközök szállítására, oszlopmenetek végrehajtására, az útvonalengedélyek felhasználói szintű használatára készül fel az állomány ebben az időszakban. A fegyverek töltésének-ürítésének elsajátítása – töltő-ürítő hely nélkül – a kezdete a gyakorlati képzésnek. A csoport altisztjeinek szoros felügyelete mellett az új katonák megtanulják a járőrözés, váltás, ellenőrzés szabá-

lyait, valamint betekintést nyernek a rakományrögzítés előírásaiba is. A legkiemeltebb figyelmet talán az illetéktelen személyekkel szembeni tevékenység kapja. Ide szorosan kapcsolódik a fegyverhasználat, valamint az azt megelőző tevékenység rendje. Ennél a pontnál az altisztek már nemcsak azt figyelik, hogy valaki ismeri-e a szabályzati pontokat, hanem azt is, hogy érti-e azokat. A gyakorlati foglalkozások alatt derül ki, hogy valaki alkalmas-e a feladatra, vagy sem. A felkészítés természetesen vizsgával zárul, ami után a katona készen is áll az első feladatára.

A szállítmánykísérő szakterületekhez kapcsolódó lényeges feladatként jelentkezik a tapasztalatfeldolgozás, valamint az együttműködés más katonai szervezetekkel. Ilyen alakulatok például az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred és az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár. A tapasztalatfeldolgozás terén a különböző őrzés-védelemre vonatkozó esettanulmányok készítése vagy akár a közúti csomópontok átépítése, autópálya-szakaszok átadása is lényeges szempont számukra.

Az idő múlásával a kihívások is változnak, ezekre a „szállkisek”-nek is fel kell készülniük. Az elmúlt években kiemelt feladatként jelentkeztek számukra a „KLB 2” kísé-
ségi feladatai, a Balkánra irányí-

tott KFOR/EUFOR-szállítmányok kísérése, és a különböző gyakorlatok szállítmányainak őrzés-védelme. Ilyen gyakorlatok voltak például: „Warlord Rock 2015”, „Várpalota Challenge” 2014 (holland gyakorlat), „Clever Ferret” és a „Capable Logistical 2015”.

A kiemelt feladatok mellett természetesen a belföldi szállítmánykísérések kapják a fő szerepet, legyen az bármely nemzet áthaladó szállítmánya vagy hazai alakulat járműkonvoja. Végül a szolgálati elfoglaltságok mellett a kiképzési feladatok végrehajtására is sort kell keríteniük. Összességében ebben a különleges örbeosztásban csak elhivatott és szakmailag kellően felkészült katonák állják meg a helyüket. Büszkeséggel jelentem ki, hogy számos, még az egykori sorállományból továbbszolgálatot vállalt legénységi állományú katona erősíti az aleggységet, komoly megbecsülés mellett.

A fent leírt kihívások és szépségek mellett természetesen ennek a szakmának is vannak negatív oldalai. A családtól történő 2–3, olykor 4–5 napos távollét nagy terhet ró a katonák családtagjaira is. Bár a parancsnoki állomány mindent megtesz az állomány problémáinak megoldására, a kényszerből történő kiválás itt is jelen van.

Vajon hogyan látják helyüket, szerepüket, hogyan érzik magukat a csoportban szolgáló katonák? Kérdéseimre *Bari Zsolt zászlós*, a csoport fődiszpécser és egyben rangidős altisztje fogalmazta meg a választ.

– *Mitől különleges, mitől egyedi ez a csoport a Magyar Honvédségen belül?*

– Jelenleg ez a csoport az egyetlen olyan aleggység, amely alapszolgálatból adódó feladatként végzi a központi katonai szállítmányok őrzését. A mindennapi feladataink közel 90%-át a feladatokra történő felkészülés és az őrzések/kísérések teszik ki. A feladatunk kihívásokkal teli, mivel nincsenek kiépített őrhelyek, nincs őrtorony. Az adott őrhelyeket, mozgási/járőrözési útvonalakat mindig az adott viszonyokhoz alkalmazkodva határozzuk meg. Nem lehet órára, néha napra sem pontosan előre tudni, hogy mikor

is fog egy feladat elkezdődni vagy befejeződni. Ez alapvetően az országban áthaladó szállítmányoknál jellemző.

– *Milyen elvárásoknak kell megfelelni egy katonának, ha be akar kerülni a csoportba?*

– A feladatainkból adódóan bírnia kell az „aktív életet”, a sok utazást. Ezek mellett el kell viselnie a monotonitást is. Például a folyamatos állást, járőrözést, vagy éppen az egy helyben ülést is a közúti kísérekéknél. Fontos a fizikális kondíció, mivel előfordulhat olyan eset is, hogy akár 6 órán át is őrként kell ellátnia feladatát, hidegben, melegben egyaránt. Mivel katonáink hetente legalább egyszer találkoznak más hadseregek katonáival, ezért a minimális nyelvtudás nélkülözhetetlen, és az sem árt, ha mindenkinek van legalább „B” kategóriás jogosítványa.

– *A folyamatos tanulás mennyire jellemző az aleggységnél?*

– A külső szabályzók, MÁV-előírások, KRESZ-szabályok változásai miatt folyamatos ismeretbővítésre van szükség. Katonáink a lehetőségeikhez képest fejlesztik a nyelvtudásukat, illetve szabályzatismereti szintjüket. Mivel állandó őrszolgálatot ellátó katonákról beszélünk, a felkészülések során mindig felmérjük az állomány gyakorlati és elméleti tudásszintjét. Így az állomány szabályzatismerete folyamatosan szinten van tartva. Az őrségek végzetével az őrszolgálatot tapasztalatait beépítjük a felkészítésbe, az esetleges előírások, szabályok változásaival együtt.

– *Mi jellemzi leginkább a szállítmánykísérőket?*

– Összegezve: az összetartással, bajtársiassággal és kötelességtudattal lehet jellemezni katonáinkat. Ezek hiányában nem lehetne elviselni a 4-5 vagy akár több napos szolgálatokat, összezárva egy gépjárműben vagy egy vasúti kocsi-
ban. Meg kellett tanulnunk tolerálni társaink szokásait. Ezenkívül, ami talán a legfontosabb, biznunk kell egymásban, itthon és külföldi kísé-
résnél egyaránt.

*Sári Zsolt törzszászlós,
MH KKK*

Fotók: MH KKK

EGYMÁS NÉLKÜL NEM LEHETÜNK SIKERESEK

Az MH Altiszti Akadémia mint a Magyar Honvédség egyetlen alapképzésre és altisztképzésre létrehozott szervezete, alapfeladatként végzi a honvéd altisztjelöltek iskolarendszerű képzését, a szerződéses katonák egységes katonai alapkiképzését, valamint a katonai át- és továbbképzéseket. Az akadémia vezénylőzászlósa Soós Lajos törzsszászlós, vele beszélgettem.

– Törzsszászlós úr, mi motivált, hogy katonára legyél?

– Már gyermekkoromban érdekelték a katonai témájú, hadtörténelemmel kapcsolatos dolgok, és amióta az eszemet tudom, sportoltam. A katonáktól mindig elvárták, hogy legyenek sportosak, így kézenfekvő volt a választás. Felvettek a Béri Balogh Ádám honvéd kollégiumba, ahol a rendszerváltás évében érettségiztem, ezután az egykori Műszaki Kiképző Központba, Orosházára kerültem, ahol két évet töltöttem el; meghatározó, személyiségformáló időszak volt ez az életemnek.

– Hogyan folytatódott a pályafutásod?

– A 37. Savaria Gépesített Lövészdandár műszaki századában rövid ideig hídépítőharckocsirajparancsnok voltam, de a technikát békében zárolták. Az akkori műszaki főnök, Majoros János őrnagy úr nem engedte, hogy elszakadjak a műszaki századtól, így logisztikai területre kerültem, és szolgálatvezetőként szolgáltam 1996-ig. Az 1997 novemberében megalakuló MH Dunántúli Kiképző Központban robbanóanyag- és műszakiraktár-vezető lettem. Ez komoly felelősséggel járó beosztás volt, amelyet 2004-ig töltöttem be. 2004-ben felszámolták a szombat-helyi alakulatot, így Tapolcán, az egyetlen megmaradt kiképző központban folytattam a pályámat. Itt kiképző lettem. Részt vettem a kiképzők kiképzése elnevezésű felkészítésen. Egy év elteltével a tapolcai lakatnyát is bezárták. 2006. január 1-jével kerültünk Szentendrére, az akkori Szentendrei Kiképző Központ állományába. A kiképzésen belül logisztikával foglalkoztam, illetve a zászlóalj logisztikai igé-

Soós Lajos törzsszászlós: „Véleményem szerint a példamutatás az alap egy vezénylőzászlósnál”

nyeit összesítettem a kiszolgálást végrehajtó szervezeti elemek felé. A kiképzőzászlóalj parancsnoka, Róth László alezredes úr 2007-ben kiválasztott, hogy az induló alapkiképzésen mint vezénylőzászlós segítsen az alapkiképző század parancsnokának tevékenységét. 2008-ban felajánlották részemre a Mecseri János Kiképző Osztály vezénylőzászlósi posztját. Szervezeti és személyi változásokat követően, 2013 augusztusától töltöm be az MH Altiszti Akadémia vezénylőzászlósi beosztását.

– Negyvennégy éves vagy, több maratont lefutottál, sportolsz, edzősködsz. Összességében elmondható, hogy jó példával jársz az állomány előtt. Mi motiválja ezt az aktivitást?

– Maratont futni nem nagy dolog, arra felkészülni sokkal inkább. A sport nagy tanító, és én rendki-

vül sokat köszönhetek neki, hálás vagyok azoknak, akik ez irányban indítottak el. Kölyökkorom óta sportolok, ez számomra egyfajta pozitív értelemben vett függés, nem tudom elképzelni magam sport nélkül, nem is próbálkoztam ezzel. Labdarúgás, testépítés, hosszútáv-futás, funkcionális tréning – ezek azok a mozgásformák, melyekkel leginkább foglalkoztam, az utolsó hármat a mai napig művelem. Jelenleg a futás az első számú sportom, amíg az egészségem engedi, szeretném folytatni. A súlyzós edzés, illetve a gerinctréning (funkcionális tréning) inkább támogatják, kiegészítik a futást, melyekkel megpróbálom egyben tartani magam. 2010-ben és 2013-ban elvégeztem egy testépítő-fitness, majd egy személyi edzői tanfolyamot, nagyon sokat profitáltam belőlük, természetesen nem anyagilag. A tanultakat katonaként is tudtam kamatoztatni, a jó módszertan mindenhol megállja a helyét, és nekem volt szerencsém a legjobbaktól elsajátítani. Szeretek embereket edzeni, a Szentendrei Kinizsi Honvéd Sportegyesület tréner vagyok. Azért tanultam, hogy átadjam a tudást másoknak, hogy segítsen az egészséges, sportos életmód elterjedését, mely az értelmes élet egyik fontos pillére. Véleményem szerint a példamutatás az alap egy vezénylőzászlósnál, olyan, mint régen a suliban a beugró kérdés a kettesért, ha ez megvan, akkor van értelme tovább gondolkodni a hogyan továbbról.

– Van példaképed? Volt a pályád során olyan katona, aki motivált, akire felnézted, akire példaképként tekintettél?

– Sok kiváló katonával szolgáltam együtt, épp ezért senkit sem akarok kiemelni, mindenkitől, minden helyzetből lehet tanulni. Az edzői tanfolyamok is felnyitották a szemem, hogy maradjak nyitott és fogékony az újra, a jó mintára, mindegy, kitől jön. Nem csak az az ember lehet valaminek a professzora, akinek nagy szemüvege és kevés haja van; volt egy nálam majd 20 évvel fiatalabb tanárom,

A törzsszászlós 2013 augusztusától tölti be az MH Altiszti Akadémia vezénylőzászlósi beosztását

aki olyan órát tartott, hogy leesett az állam. Nagyon tisztellem a tudást és legalább ennyire a profeszszionális hozzáállást, mert a tehetőség egyedül nagyon kevés, ha nem társul akarattal, akkor az inkább átok, mint áldás. Visszatérve a példaképekre: talán példakép lehet az a srác is, akinek nem tudom a nevét sem, csak köszönünk egymásnak találkozáskor. Mindennap látom a laktanya és a Duna-part közötti kerékpárúton, én futok vele közösen, ő pedig hajtja magát a kerekesszékekben, próbál ember maradni és emberi életet élni, úgy is, hogy a legkevésbé sincs irigylésre méltó helyzetben. Az emberi tartás, a jó szándék és leginkább a cselekedetek emelhetnek valakit példaképpé.

– Ha egy mondatban kellene megfogalmaznod, mit üzennél a mostani altisztjelölteknek erről a pályáról?

– Azt szoktam kihangsúlyozni a frissen végzettek felé, hogy maradjanak emberek minden körülmények között. Egy felkészített őrmester nagyjából tisztában van vele, hogy mi kell a pályához szakmailag és emberileg; fontos, hogy őszintén tudja vállalni az erényeit és a hibáit is. Amit nagyon megtanultam: ne szégyellj kérdezni, mert nem az a buta, aki kérdez, hanem az, aki nem meri megkérdezni, ha valamiben nem biztos. A fiatalok sokszor elbizonytalanodnak az idősebb, sokat látott katonák között. Emberi tartás kell hozzá, hogy valaki a tekintélyt

inkább erősítve, mint elvesztve kerüljön ki ezekből a helyzetekből.

– Az MH Altiszti Akadémia vezénylőzászlósa vagy. Van ennél tovább? Egyáltalán hová fejlődhet még egy vezénylőzászlós? Milyen szakmai terveid vannak a jövőre vonatkozóan?

– Nem pozíciókban vagy beosztásokban gondolkodom, egyébként soha nem ezt tettem, így aztán nem is tudok érdemi választ adni a kérdésre; a feladatok, illetve a hozzájuk kapcsolódó képességek a meghatározóak számomra. Magyar altisztként nem igazán tudok megtisztelőbb, felemelőbb feladatot elképzelni, mint az MH Altiszti Akadémia vezénylőzászlósaként szolgálni, soha nem is álmodtam, hogy eljuthatok eddig. Feladat van bőven, hiszen egy olyan altiszti kar tagjai vagyunk, mely dinamikusan fejlődik, ez pedig munkával jár. Szeretném az Altiszti Akadémián tovább erősíteni a vezénylőzászlósi rendszert, jobban bevonni a rangidős altiszteket a döntések előkészítésébe, hogy a végrehajtás még hatékonyabb legyen. Magamról annyit, hogy tudom, mely területeken kell erősödnöm, terveim szerint haladok is előre. Nincs, nem lehet vége a tanulási folyamatnak, mert a világban zajló változásokhoz alkalmazkodnunk kell, aki nem teszi, lemarad. Ez a tanulási-alkalmazkodási folyamat biztosíthatja az egyén számára, hogy hasznos tagja maradjon a katonatársadalom-

nak, másként nem nagyon látom értelmét. Azt szoktam mondani a fiatal katonáknak, akik képzésre, kiképzésre érkeznek hozzánk, hogy egy tanfolyam vagy alapkiképzés annyit ér, amennyit kivesznek, profitálnak belőle. Ehhez azonban bemeneti oldal is szükséges, munka nélkül nem megy, és azt gondolom, ez egy kicsit az életre is igaz. Ahogy az ismert mondás is tartja: „Az egyetlen hely, ahol az eredmény megelőzi a munkát, a sórtár.” Zárógondolatként szeretném megköszönni e helyen is katonatársaimnak a mindennapos támogatást, mert a szolgálat kőkemény csapatmunka, egymás nélkül nem lehetünk sikeresek, csak egymást segítve tudjuk megvalósítani célkitűzéseinket.

Duruczné Téglás Dóra főhadnagy

A Honvéd Altiszti Folyóirat ismét a Balkánon

A folyóirat magyar és osztrák katonával (Suhajda Bálint őrnagy és Rene Höller főtörzsszászlós) a Pristinától pár kilométerre északra található török emlékhelynél. A 2012-ben helyreállított Gazimestan Türbesi (Hősök mezeje sírhely) az 1389-ben lezajlott csatában I. Murad szultán szolgálatában elesett két zászlóvivő végső nyughelye.

*Dr. Murinkó Attila alezredes
A szerző felvétele*

ERŐS HIT ÉS ERŐS AKARAT

A Honvéd Altiszti Folyóirat 2015/4. számában több helyütt is foglalkozott a július 11-én megrendezett idei altisztavatással (címlap, „Elődeink nyomdokába lépve”, poszter). E napon 11 órakor Szentendre város főterén sorakoztak fel a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia nappali iskolarendszerű és tanfolyami képzésben végzett altisztjelöltjei, hogy ünnepélyes keretek között esküt tegyenek, ezáltal a Magyar Honvédség hivatásos őrmestereivé váljanak. Az esküt 123-an (37 fő nappali iskolarendszerű képzésben, 86 fő altiszti alaptanfolyamon vett részt) mondták el, közöttük tizenkét hölgy.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Magyarország honvédelmi minisztere és a Honvéd Vezérkar főnöke. „Sok minden megváltozott

Díszmenet Szentendre főterén

Kiss Zoltán

Évek, lapok, emberek

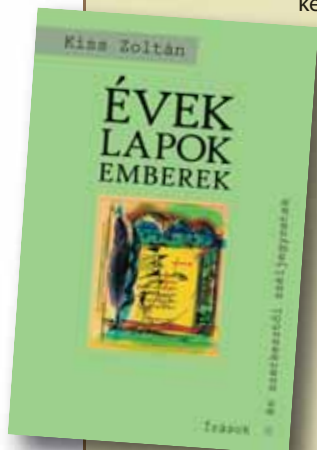
Írások és szerkesztői széljegyzetek

A Honvéd Altiszti Folyóirat (és a Honvédségi Szemle) felelős szerkesztője három évtizedes szerkesztői pályája során megjelent munkáiból állította össze a kötetet. Az írásokban jelen vannak, az interjúalanyok között megtalálhatók a magyar köz- és tudományos élet első vonalának jeles képviselői, törté-

nészek, újságírók, katonák altiszttól a tábornokig és természetesen a „kisemberek” is.

Szerzői kiadás. A kötet az alábbi helyeken kapható:
Stúdió Könyvesbolt (1138 Budapest, Népfürdő u. 15/D)

A Zrínyi Kiadó könyvesboltja (1087 Budapest, Kerepei út 29/B), valamint megrendelhető a kiadó webáruházában (shop.hmzrinyi.hu) és más webes könyvportálokon (lira.hu, könyvtenger.hu, tutikönyv.hu).

az utóbbi években, az altisztek feladatrendszere kibővült, de az altiszti hivatás alapjai nem változtak: erős hit és erős akarat szükséges elvégzéséhez” – hangzott el dr. Benkő Tibor vezérezredes, vezérkarfőnök beszédében, melyet a frissen avatott altisztekhez intézett.

Az altisztavatáson jelen volt hazánk legidősebb altisztje, Hegedűs Ferenc páncélos őrmester is. Az altisztavatás előtti napon 101. születésnapját ünneplő doni túlélő Kecskemétről érkezett, hogy köszöntse az újonnan avatott őrmestereket.

A korábbi években elindított hagyományteremtő elemek idén is megjelentek az avatáson. A tavalyi évhez hasonlóan felhangzott az „Altiszti hitvallás”, amely kifejezi a honvéd altiszti kar testületi önazonosságát, a haza szolgálata iránti elkötelezettségét. Az idei altisztavatáson a hitvallást Dániel Győző zászlós, a Magyar Honvédség Kiképzési és Doktrinális Központ vezénylőzászlósa mondta el. Az avatás vezénylő parancsnoka a tavalyi évhez hasonlóan az MH Altiszti Akadémia vezénylőzászlósa, Soós Lajos törzsszászlós volt.

Harmadik hagyományteremtő elemként, az eskütételt követően, szintén a tavalyi, veszprémi ava-

tás mintájára, egy kiválóan végzett hallgató a Honvéd Vezérkar főnöke által adományozott altiszti kardot kapott. Idén a szálfegyvert Ugray Csaba őrmester vehette át, aki első beosztását a Magyar Honvédség 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred állományában látja el. A térkiürítéskor felhangzott az Altiszti induló, melyet a frissen avatott őrmesterek közösen énekeltek.

A 2015-ben altisztképzésen kiválóan végzetek felkerültek az Altiszti Akadémia emlékfalára:

Ugray Csaba őrmester, Pap István őrmester, Kaszab-Varga Sándor őrmester és Kóródi Gábor őrmester.

A Kéri Kálmán vezérezredes nevével fémjelzett dísztört Pap István szakaszvezető kapta. A dísztört Kriston István főtörzsszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa és Siposné dr. Kecskeméthy Klára ezredes, a Honvéd Hagományörző Egyesület elnökségi tagja adta át.

Kaszab-Varga Sándor őrmester az Ezüstszalag Alapítvány emléktárgyát vehette át Szalai Zoltán nyugállományú ezredestől, az alapítvány kuratóriumának elnökétől az altisztavatást megelőző belső avatáson.

Duruczné Téglás Dóra
főhadnagy

GONDOLATOK A MAI ALTISZTEKRŐL – EGY TARTALÉKOS VEZÉNYLŐZÁSZLÓS TOLLÁBÓL

1987. augusztus 27-én vonultam be az MN 3855 alakulatnál működő felderítő tiszthelyettes-iskolába. Már a vonaton azonosultam a felderítő szakma szépségével. A kalauz kérésére átadtam a behívóparancsot, és akkor derült ki, hogy a többi, velem egy fülkében utazó fiatal is tiszthelyettes-iskolára vonul. Amikor megtudták, hogy Egerbe tartok és felderítő leszek, én lettem az isten a szemükben. Aztán persze a laktanyába érkezés után rögtön beállítottak újra a helyes irányba, és rájöttem, csak egy halandó vagyok. Az istenek azok a másodéves hallgatók voltak, akik az alapképzésünkben részt vettek. Közel tíz év harcművészeti múlt és több, túrázással eltöltött év után nem gondoltam, hogy ennyire lekvár vagyok.

„A Magyar Néphadsereg legjobban kiképzett katonái a felderítők, és önök ezekhez a csapatokhoz fognak kerülni mint kiképzők. Az elkövetkező két évben ebben a szellemben fogják megkapni a kiképzésüket” – szinte szóról szóra emlékszem az osztályfőnököm, Fenyvesi Zsolt főhadnagy szavaira.

Valóban így történt! A kiképzőink mindent elkövettek, hogy bebizonyítsák, nem kell nekem ott lenni! Majd pedig mindent elkövettek, hogy belém verjék azt, amit egy felderítő kiképzőnek tudni kell. A nagyfokú lemorzsolódás is azt bizonyította, csak a valóban elhivatottak maradhatnak. A menetgyakorlatokon a tiszthelyettes-hallgatói szakasz indult utolsónak, de elsőnek érkezett. A teljes menetfelszerelés alap volt. Ha a katonák teljes máhával gyalogoltak, akkor mi, a hallgatók gázálarcban ballagtunk. Nappal és éjszaka képeztek minket. Egy barátomat idézve: „Többet voltunk az erdőben, mint a vadak!” Viszont 1989. június 1-jén felderítő őrmester lettem. A Magyar Néphadsereg felderítő őrmestere. A két év tiszthelyettes-iskola felkészített a feladatom ellátására.

Az egész katonai pályafutásomat ez a két év határozta meg. Itt

tanították meg, hogyan legyek tiszthelyettes, és hogyan bánjak a katonákkal. Megtanítottak tiszteletet adni és tiszteletet kivívni. Minden tudásommal és igyekezetemmel az itt tanult eszmét próbáltam továbbadni.

A pályám során egy egységes altiszti szemlélet kialakítására törekedtünk, úgy gondolom, minden 24-es tiszthelyettes kapható volt rá. Nem bonyolítottuk túl a dolgot! A tisztesnek jobbnak kell lennie a sorállománynál, a tiszthelyettesnek pedig mindenkinél. Sokszor, ha egy katonát valamilyen területen jobbnak bizonyult nálunk, addig hajtottunk, míg nem lettünk sokkal jobbak. Úgy érzem, elértük a célt, a 24-es zászlóalj mindenütt jól vizsgázott.

Az életünket öt pont határozta meg, 1) a feladat, 2) a fegyver, 3) a felszerelés, 4) a katonák 5) és a kaja. Nagyon egyszerű szemlélet, úgy gondolom. Ha ezeket betartjuk, akkor minden rendben. Ezek a pontok segítenek az alkalmazás előtti

A szerző (balról) egykori katonatársai-val

Az MH BHD 32. Nemzeti Honvéd Díszegységénél elhivatott altisztek szolgálnak

és utáni feladattisztázásnál. Egy biztos, ha a katonát látja, hogy csak akkor ülsz le magaddal foglalkozni, amikor már neki mindene megvan, akkor a tűzbe megy érted. Ha ezt nem teszi meg ezek után, akkor nincs helye a csapatban.

A közelmúltban alkalmam volt bepillantást nyerni az MH BHD 32. Nemzeti Honvéd Díszegység munkájába. Önkéntes művelési tartalékosként kritikus szemmel vizslattam az új altiszti állományt. Tudjátok, „ahogy a kiöregedés határán lévő bika méregeti a helyére került fiatal bikát”! Hát bizony „a bezzeg az én időmben...” nem jött össze. Szakmájukat szerető, elhivatott fiatal altiszteket láttam, akik ugyanolyan lelkesedéssel végezték a munkájukat, mint mi valamikor. Látszott rajtuk, nemcsak munkaidőben foglalkoznak a hivatásukkal. Úgy vélem, ilyen altiszti karral jó kezekben van a honvédség.

Tassonyi!!!

(A szerző megjegyzése: Tassonyi Edömér ejtőernyős őrnagy volt, a rohamcsapatok megalapítói között szerepelt. Századunk 1994-től vette fel a nevét. Általában a köszöntés és lelkesítés címén használtuk.)

Nagy Ferenc ÖVT-törzsszászlós

A HAZÁÉRT

MAGYAR HONVÉDSÉG

EGY TRAGIKUS NAP TÖRTÉNETE

Részletek Bedécs Gyula kulturális örökség-védelmi útikönyvsorozatának hamarosan megjelenő 3. kötetéből. A Zrínyi Kiadó által gondozott mű a délvidéki frontra viszi el az első világháború emlékeit kereső olvasókat.

Minden Szarajevóba kiránduló keresi azt a helyet, ahol Gavrilo Princip lelőtte Ferenc Ferdinánd főherceget és feleségét, Chotek Zsófiát. Mikor megtalálják, némi meglepettséggel mondják: ez az a hely! Természetesen bemutatjuk a tragikus helyszínt, de előbb a meg nem fogalmazott kérdésre – kik voltak ők? – kell válaszolnunk. A „főhősöket”: a trónörökös és a terroristákat, valamint a rendezőt, Oskar Potioreket – akinek a lelkén száradnak e nap és a következő három hónap történései – más-más módon közelítve mutatjuk be.

Ferenc Ferdinánd

A nap tragikus hősei között elsőként Ferenc Ferdinándot kell említeni, aki egy tragédia révén lett a trón várományosa. Az egyenes ági örökös Rudolf főherceg (1858–1889) lett volna, de ő tisztázatlan körülmények között meghalt. Így lépett elő Ferenc Ferdinánd, az unokaöccs.

Talán erőltetett a szarajevói eseményeket közvetlenül összekapcsolni egyéniségével, mégis meg tesszük, mert a tragédia szinte minden mozzanatában jelen van a főherceg jelleme. Ő volt a hadsereg főfelügyelője, s ehhez a tisztséghez hozzátartoztak a hadiszemlék. Saját belátására volt bízva, hogy a forrongó Balkánra elmenjen-e vagy sem. Tudta, hogy a trónra ő fog fellépni, s ha egy ilyen szemlével demonstrálni lehet a Monarchia erejét, az majd minden ellene szóló érvet felülír. Ha már elment, akkor miért június 28-ára időzített, nem törődve azzal, hogy ez a szerbek rigómezei vereségének napja, amelyet gyásznapként élnek meg? Ha már a rossz időpontba belement, miért nem igyeke-

zett haza a szemle befejezése után, mint a vele szemben más nézeteket valló vezérkari főnök, Conrad von Hötzendorf? Ha már ott maradt, akkor választotta volna meg jobban, hogy kire bízta magát.

Gavrilo Princip és társai

A korban nem egyedülálló akció volt Gavrilo Princip és társai merénylete, nekünk azonban abban kell segítenünk a látogatókat, hogy választ adjunk arra kérdésre, ők miért léptek a tettek mezejére.

Princip a bírósági tárgyaláson arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzí-e magát, nemmel válaszolt és a következőkkel indokolta: *„Általános értelemben azt jelenti, hogy mindazokat megölik, eltávolítják, akik az együttélés útjában vannak, és rosszat tesznek. Cselekedetem fő oka a bosszú volt mindazért, amit a népemnek el kellett szenvednie az osztrák uralom alatt.”*

Arra a kérdésre, hogy miben áll a nép szenvedése, így válaszolt: *„Abban, hogy teljesen el van szegényedve, teljesen tönkretették őket. Én falusi gyerek vagyok, tudom, hogy mi történik falun. Ezért akartam bosszút állni, és nem bánok semmit.”*

Princip azonban rossz helyen kereste az okokat. A szegénységet

nem lehet pusztán a Monarchiára terhelni.

Oskar Potiorek

Családja cseh származású volt, de ő Karintiában született. A bécsi Műszaki Katonai Akadémia elvégzése után elvégezte a Hadiakadémiát is, majd a császári és királyi vezérkari testület tagja lett. 1902-ben a vezérkar főnökének helyettesévé nevezték ki. De ennél több, vezérkari főnök akart lenni, s amikor nem ő lett az, megsértődött és elhagyta a vezérkart. 1911-ben lett Bosznia-Hercegovina hadseregfelügyelője és tartományfőnöke, szarajevói székhellyel. Itt mindenáron mindent magának követelt, de semminek sem tudott jól megfelelni. Ez a mentalitás köszönt vissza az 1914. június 28-ai tragédiában is. Potioreket ugyanis személyes felelősség terhelte a tragédiáért a szigorú biztonsági intézkedések elmulasztása miatt.

Az utolsó este

Az Igman-hegyről érkező Bosna és a Željeznica-folyócskák a hegy lábához érve lelassulnak, s egy kis medencét ölelnek körül. E medence központjában építették ki az 1800-as évek végén a Monarchia fürdőit idéző Ilidžát, ahol minden megtalálható volt, ami egy közép-európai üdülőhelyhez hozzátartozott. Ilidža központjától négy kilométerre, a hegy oldalából fakad a Bosna.

A főméltóságú pár 1914. június 27-én, késő délután érkezett Ilidža híres szállodanegyedébe. Vélhetően érezhető volt bizonyos felszabadult hangulat köreikben, hiszen a hadgyakorlat simán „lement”. Talán ennek tudható, hogy egy hirtelen ötlettől vezérelve beutaztak Szarajevóba, a *„42 ezer fő lakosú egzotikus félkeleti városba, iparművészeti boltokat kerestek fel, köztük szőnyegárudát.”* Mi is voltunk ott – a kirakatokat látva egyik társunk találóan jegyezte meg, hogy *„ilyen a bazárba zárt idő.”* Mi arra voltunk kíváncsiak, hogy Ilidžában mi zárta be az időt. Maradt-e *„monarchiás hangulat”?* A négysoros allén trappoló konfli-

A trónörökös pár viaszszobra a szarajevói városi múzeum tárlatán

sok segítenek elképzelni a múltat. Igaz, a kocsik kicsit kopottak, a lovak sem paripák, de a faszor szinte hiánytalan, így összességében a Monarchiában éreztük magunkat.

Ma vegyes kép tárult elénk. A híres hármas szálloda, a Hotel Bosna, a Hotel Austria és a Hotel Hungaria épületéről a száz év alatt rárakódó port és az omló vakolatot leszedték, teljesen megújultak. Tetszetek, de nem volt benne örömmünk, hiszen a vakolattal együtt a nekünk szép nevet – Hungaria – is levették, s Christal lett belőle. Ez nekünk, magyaroknak különösen fáj, de az is elgondolkodtató, hogy egy kort idéző szállodaegyüttes sugárzása is megszűnt. Az események szempontjából a Bosna a megjegyzendő, a főméltóságú pár ugyanis itt szállt meg 1914. június 27-én este, s az itteni szállodában adott díszvacsorán, amelyre az ország és a főváros előkelőségei is hivatalosak voltak, vetették el a másnapi parádé elhagyásának ötletét.

Így a trónörökös és felesége a reggeli mise után, népes kísérettel az eredeti terv szerint vonattal utazott be a városba.

A történések sora

A terv a következő volt: a főméltóságú pár autósora a vasútállomástól a Miljačka-folyót kísérő Appel rakparton halad a városházához. Itt a polgármester fogadja a magasrangú vendégeket. Innen a Nemzeti Múzeum ünnepélyes átadására hajtanak, s a kormányzósági palotá-

ban fejeződik be a napi program. És valóban itt fejeződött be program, de nem úgy, ahogyan eltervezték. Közbeszólt két pisztolylövés.

Ferenc Ferdinánd és kísérete tíz órakor érkezett az állomásra. Nem állami, hanem privát, nyitott, fávázas, nehezen forduló, még a kor színvonalhoz képest is szerény járművek sorakoztak fel a kíséret részére. Közben a merénylők is készülődtek, akik a sajtóból nézték ki a trónörökös és kísérete látogatásának pontos útvonalát. Hat összeesküvő állt kettesével a mintegy 500 méteres útszakaszon úgy, hogy mindig két ember dobhasson bombát. Így volt biztosítva a siker. 8.15-kor találkoztak egy kávéházban, s 9 órakor már mind a helyükön álltak.

Tekintsük át mi is az útvonalat! A postapalota előtt ível át a Miljačkat a Cumarja híd. Ennek közelében állt a merényletre készülők egy csoportja, köztük Čabrinović, aki midőn a kocsisor elhaladt, elérkezettnek látta a pillanatot és kézigránát dobott a főhercegi párt szállító autóra. Azonban elkövetett egy hibát: a gránátot kibiztosította ugyan, de nem várta meg a szükséges másodperceket. A főherceg nagy lélekjelenlétről téve tanúbizonyságot az autó vászontetejéről kézzel lesodorta a robbanószeret, így az a következő autó alatt robbant, és csak a kíséret néhány tagját sebesítette meg. A merénylő azonnal a vízbe ugrott, majd a tömegből egy Marosi nevű, Sarajevóba települt

magyar borbély elfogta, és átadta a rendőröknek. (Sok mindent ígértek bátor tettéért, de nem valószínű, hogy megkapta, mert sorsa Krassó-Szörény vármegyébe vezetett, ahol „igen küzdelmes életet folytatott”.)

Innen a kocsisor rövid tanakodás után az akkor Appel rakpartnak nevezett, ma Kulin bán útján haladt tovább a városházához. Itt várta a trónörökösöt a város polgármestere, aki – mit sem tudva a történetekről – el akarta mondani üdvözlőbeszédét, de Ferenc Ferdinánd közbevágott: „...Sarajevóba jövök barátként, és valaki bombát dob rám, ez felháborító!” Méltatlankodását nem a polgármesterek kellett volna címeznie, hanem azok számára, akiknek a biztonsági intézkedéseket meg kellett volna tenniük. Ők azonban további, a tragédiához nagyban hozzájáruló vétkes mulasztást követtek el.

Ötletszinten felmerült a program befejezése. A trónörökös megkérdezte, kell-e tartani újabb merénylettől? Potiorek nemleges választ adott. A folytatás mellett érvelt, de nem az előre tervezett útvonalon. A különböző lehetőségek közül a főherceg választott: elmennek a múzeumhoz, de előbb meglátogatják a bombamerényletben megsérülteket. Módosították tehát az útvonalat, amit viszont felületesen közölték a sofőrökkel.

Így indult vissza a menet a városházától. A Latin hídnál az elől haladó kocsifő – mivel nem tájékoztatták az útvonal módosításáról –, az eredeti terv szerint jobbra kanyarodott. A főherceg kocsija követni akarta, de Potiorek tábornagy rászólt a sofőrre, hogy álljon meg, és a módosított útvonalon haladjon egyenesen. A kocsifő megállt. Ezt a pillanatot használta ki Gavrilo Princip, aki egy háromemeletes ház sarkánál várakozott, és az ott bámészkodó tömegből előlépve közvetlen közlőként kétszer rálőtt a kocsiban utazókra. A golyó a trónörökösöt a nyakán találta el, a másik lövés a feleségén ütött halálos sebet. Potiorek azonnal visszafordította a kocsit, és a Latin hídon át a kormányzósági palotába hajtattak. Még élve emelték ki a trónörökös párt, de haláluk nemsokára bekövetkezett.

Poszterkommentár

VOLT EGYSZER EGY RED BULL – AVAGY MI VAN A DOBOZBAN?

A Magyar Honvédség számtalan látványos gyakorlatot hajtott végre a története során, ezek közé tartozik a Red Bull Air Race gyakorlat is. Cikázó repülőgépek, a szélről billegő, pajkosan az égre törő kacér bóják, méla, a vízen nyugodtan ringatózó pontonok, csillogás, tömeg, és per sze RED BULL.

Ezek a gyakorlatok különösen fontosak, hiszen hatékony eszközök a civil társadalom és a honvédség közötti híd alappilléreinek újjáépítésében. De tudjuk-e, hogy mi van a színpalak mögött? Kik azok a szürke eminenciások, akik mozgatják ezt a csillogást? A katonák – vághatnánk rá egyszerűen. Persze hogy a katonák, de a válasz azért ennél jóval árnyaltabb. Vannak közöttük olyanok, akiknek a részvétele látványelem, akár önmagukban, akár az általuk kezelt technikai eszköz kapcsán – legyen szó egy dübörgő hajtóművel áthúzó, a kék égbolton piruettes közben báránnyelűket szétkergető „Griffmadárról”,

vagy szitakötőként függeszkedő, a laikusok számára megfejthetetlen erő- és vektorkombinációkkal magyarázott „Csipkebogyóról”, de beszélhetnénk a himbálózó ejtőernyővel ereszkedő deszantosokról is.

És vannak, akikről, valljuk be, sokszor méltatlanul kevés szó esik; azokról az emberekről, akik egy rendszer apró fogaskerekeiként ismeretlenül teszik a dolgukat, hogy a látványos show elkápráztathassa a civil nézők ezreit. Persze, mi, katonák, nagyon jól tudjuk, hogy ez a rengeteg csillogás mennyi felkészülést, verítéket és lemondást követel, s azzal is tisztában vagyunk, hogy ami a civilek szemében csillogó, laza és hanyag eleganciával összedobott varietéműsor, az bizony kőkemény gyakorlat az összhaderőnemiség jegyében alkotva, felkészítve a katonai szervezetek erőit és képességeit annak a feladatnak a végrehajtására, amelyre mindahányan, kik egyenruhát hordunk, eleve rendeltünk.

Vajon tisztában van-e vele a bemutatókon tátott szájjal, ujjongó gyermekével a nyakában szemlélődő apuka, hogy ez alapvetően nem az ő és családja szórakoztatásáért van? Sőt, éppen ellenkezőleg! A vérzivataros időkre készülnek a katonák, amikor majd valakinek helyt kell állni; amikor az ő biztonsága és nyugalma érdekében teszik majd a dolgukat az ilyen gyakorlatokon megszerzett tudással és tapasztalattal felvértezett büszke nők és férfiak, kik, ha kell, a legdrágábbat is feláldozzák a hazájukért, az életükért.

A szürke eminenciások, a szakácsok, sofőrök, pontonosok, repülőműszakiak, tűzserészek, személyügyesek, ügyvitelen dolgozók és még ki tudná felsorolni kik, akik nélkül ezek az események nem történhetnének meg, vajon eszébe jutnak-e az apukának? Biztosan nem. De talán ez így is van jól; elég, ha mi, katonák tudjuk. Tudjuk, hogy együtt erősek és legyőzhetetlenek vagyunk. Tudjuk, hogy számíthatunk egymásra, nemcsak a bajban, hanem a szürke hétköznapi gyorsvonatként tovarobogó egymásutánjában is. Mi készen állunk arra, hogy tegyük a kötelességünk, amire felesküdtünk: Magyarország védelmére.

Tigyi István Zsolt főtörzsszáslós

A KATONÁK „STRATÉGIAI” ITALA

Van egy Ázsiából származó ital, amit a katonák „hivatalból fogyasztanak”, minden időben, napszakban, időjárástól függetlenül, békeben-háborúban egyaránt, ami egyszer fűt, máskor hűt. Igen, a teáról van szó. Különösen jólesik esőben, szélben, hóban, fagyban, sőt kánikulában is!

Kínai hagyományok szerint a mitikus aranykorban élt Szen Nung, az Isteni Földműves ivott először az italból, s erről a felfedezésről több történetet is megőrzött számunkra a mitológia. Az egyik szerint Szen Nung, aki nemcsak uralkodó, hanem tudós férfiú és szenvedélyes botanikus is volt, ragaszkodott hozzá, hogy – fertőtlenítés céljából – mindig felforralják ivóvizét. A biro-

dalma távoli vidékén utazó császár és kísérete egy 5000 évvel ezelőtti nyári napon, vándorlása közben lepihent. Egy vadon nőtt teafa alatt várta, hogy felszolgálják a vizet. Hirtelen feltámadt a szél, s az üstbe, ahol az ivóvizet forralták, tealevelek hullottak. A császár megízlelte a véletlen szülte italt, amit egyszerre érzett keserűnek és édesnek, és annyira tetszett neki, hogy több csészével is elfogyasztott. Az italtól felfrissült, éberebb lett. Szen Nung rájött, hogy új gyógynövényt talált, és elhatározta, hogy tanulmányozni fogja azt.

A teát eredetileg orvosságként használták (az álom távoltartására vagy a gyomorrontás és az alkohol elleni szerként), és mint gyógynö-

vény került be napi italaink közé. Sokfajta jótékony pozitív élettani hatása miatt vették át a polgári életből a katonák az alapellátmányukba. Ezután a tea fogyasztása a napi étkezés része lett a hadseregben.

Surányi Barnabás zászlós

BIZTOS HÁTTÉR, ERŐS VÁR

Gondolatok a családról

Ebben a rovatban általában katonacsaládokról, többgenerációs katonacsaláddal rendelkező katonákról szoktak írni. Most, szakítva egy kicsit a hagyományokkal, úgy gondoltam: magáról a CSALÁD intézményéről – így, csupa nagybetűvel – írok, arról a biztos háttérről, ami nekünk, katonáknak biztosítja a mindennapi szolgálat utáni kikapcsolódást és regenerálódást a következő napi feladatok végrehajtásához.

Számtalan kibocsátó és visszafogadó ünnepségen vettem már részt pályafutásom során, ahol az előjárói beszédek zavarba ejtő változatosságával és sokszínűségével találkozhat az ember. Egyetlen dolog azonban minden méltató- és köszöntőbeszéd elengedhetetlen része: a családoknak mondott köszönet azért a biztonságért és támogatásért, amellyel a műveleti területen lévő katonáinkat itthonról segítik, hogy csak a feladatra koncentrálnak, biztonságosan tehessék a dolgukat, öregbítve ezzel is a Magyar Honvédség jó hírét mind itthon, mind a NATO berkein belül.

Jelenleg a Magyar Honvédség rég nem látott nagyságú és horderejű feladatban vesz részt, nem kevés lemondást és áldozatot követelve minden érintettől, legyen szó a háttér mellett sokszor embert próbáló körülmények között feladatot teljesítő katonától az anyaalkulátnál a napi tevékenység megnövekedett terhelése alatt görnyedőn át a vezetési pontokon éjt nappallá téve dolgozóig. Egy igazán közös pont azért mindenképpen kihangsúlyozandó: Mindezt így, ilyen magas színvonalon, minden elismerést megérdemlő hozzáállással – a bevezetőben már említett – „biztos háttér”, a CSALÁD nélkül csinálni, majdnem lehetetlen kihívás.

Írásomban a témában járatos szakértőket és az ideiglenes biztonsági határzár építésében, valamint a Határozott Fellépés 2015 gyakorlaton részt vett katonákat kérdezek

arról, hogy mit jelent nekik a család, a biztos háttér.

Kálinger Roland őrnagy, katolikus tábori lelkész

– Ha az egyházat Krisztus titokzatos testének tekintjük, akkor ennek a titokzatos testnek a legalapvetőbb építő közössége (sejtje) a család, mégpedig a keresztény család. Az Anyaszentegyház, mint ahogy a család is, látható társaság, hierarchikus szervezettel, de ugyanakkor lelki közösség is. A jól működő családban mindenkinek megvan a maga szerepe, és mindenki megtalálja azt a szerepet, amivel hasznos tagja lehet a családnak. Ugyanakkor a lelki feladatok is szétszlanak a család tagjai között.

A katolikus hit szerint a keresztény család nem pusztán természetes vagy ideiglenes közösség. Arra van rendelve, hogy örökké család maradjon. Így ha a család egy tagja rövidebb-hosszabb ideig távol van szeretteitől, nem szűnik meg annak része lenni, feladatait ugyan ideiglenesen átveszik, de mégis szerves része marad a közösségnek. Olyannyira, hogy a család megtartó és biztonságot adó szerepe még a távolból is érezhető, sokszor kézzelfogható a számára. Ez jelenti a lelki közösséget. A külszolgálat alatt talán erre a biztos családi háttérre van a legnagyobb szüksége a katonáknak. Hiszünk abban, hogy a házasság szentsége képessé tesz bennünket arra, hogy valóban örömtelivé varázsoljuk azt, ami emberileg lehetetlen, szilárdá formáljuk azt, amit az emberi gyengeség nem tudna megoldani. A hűség a keresztény házasság alapja, a keresztény család ereje. Ha a „hűség” szót halljuk, ígéretre gondolunk, és tudjuk, hogy az ígéretet meg kell tartani. Lehet, hogy nem lett volna kötelességem ígéretet tenni, de ha megtettem, elvárják, hogy hűségesen meg is tartsam.

A jó házasságért, szép családért,

meg kell dolgozni, de ennek a sokszor nem könnyű feladatnak meglesz az eredménye. A férjnek és feleségnek tudnia kell, hogy mire van leginkább szüksége a másíknak, ebben nyilvánul meg a nagylelkű szeretet. Az önzetlen szeretetnek az állandóságát semmi sem pótolhatja. Mindenképpen olyan szeretetnek kell lennie, amely nemcsak szavakban vagy érzelmekben mutatkozik meg, hanem tettek is bizonyítják. A házasság szilárdságának, a család erejének csakis a krisztusi szeretet lehet az alapja. Napjaink legsürgetőbb feladata a családok védelme, egységük megőrzése, boldogulásuk elősegítése. A keresztény család csak úgy tudja megvalósítani méltóságát és feladatát, ha szüntelenül élvezti Isten segítségét, melyet kétségtelenül el is nyer, ha alázatos és hívő imádságban kéri.

Szent II. János Pál: Familiaris consortio 15:

„A házasságban és a családban a kapcsolatok egész szövevénye valósul meg a személyek között (a házastársi közösség, az apaság és anyaság, a gyermeki és testvéri kapcsolat), s ezek révén minden ember bekapcsolódik az emberiség nagy családjába és Isten családjába, amely az Egyház.

A házasság és a keresztény család az Egyházat építi; a családban ugyanis az emberi személy nemcsak világra jön és a nevelés révén lépésről lépésre bekapcsolódik az emberek közösségébe, hanem a keresztségi újjászületés és a hitbeli nevelés által Isten családjának, az Egyháznak is tagja lesz.”

Bihari Sándor őrnagy, pszichológus

– Minden ember természetes vágya a tartós és megbízható kapcsolat, amiben megtapasztalhatják a kölcsönös bizalmat, a közös élményeket, az áldozatvállalást, a szabadidő értékes eltöltését, a pihenést és a szexualitást. Ezt a teljességet ma hazánkban, de a világ fejlettnek nevezett régióiban is egyre kevesebben és egyre rövidebb ideig élnek át. Ennek egyik oka lehet, hogy a fogyasztói társadalom „dobjuk el, ha már nem működik és vegyünk újat” szemlélete áthatja az emberi kapcsolatokat, ezen belül a férfi-nő intim viszonyt is.

Ez év nyarán-őszén a Magyar Honvédség rég nem látott nagyságú és horderejű feladatban vett részt

Különösen fontos szerep hárul a családra, ha a szülők valamelyike hosszabb-rövidebb időt távol tölt, ritkábban jár haza. Egy ilyen helyzet megterhelheti a mégoly harmonikusnak tűnő kapcsolatokat is. Ilyenkor a család egy időre „egypiléléssé” válik, ami az otthon maradt félnek jelentős pluszterhet jelent, hisz nincs, akivel a napi rutinfeladatokat megoszthatná, akivel a felelős döntéseket meghozhatná. A másik fél, aki távol van, kénytelen nélkülözni a számára igazán fontos személyeket. Minél erősebb a családon belüli kötődés, érzelmileg annál megterhelőbb az érintettek számára a távollét.

Ha a család jól működik, akkor a fokozott fizikai vagy érzelmi igénybevétel is könnyebben elviselhető. Nő az egyén terhelhetősége, rövidebb idő is elegendő a regenerálódásra és a feltöltődésre. Ilyenkor a munkahelyi közösségek kapcsolatai is kiegyensúlyozottabbak, a napi feladatok elvégzésére is motiváltabbak.

Való igaz, hogy egy család működtetése olykor komoly erőfeszítéseket követel a felektől, de érdemes tenni érte, mert egy olyan világot teremthetünk, ahol gyermekeink egészségesen fejlődnek, számunkra pedig biztosítja azt a környezetet, ahol lehetőség van a mindennapi megújulásra.

Barna Róbert törzsszázlós

– Számomra a családom – katonai szóhasználatnál élve – maga a logisztika. Az a biztos háttér, amiről oly sokszor és sokat beszélünk. Biztosítja mindazt a védelmet, azt a „hátszínét”, ami segíti a napi feladatvégrehajtást. Szerencsés embernek érzem magam, és egyben büszke is vagyok, hogy katonafeleséggel és két gyönyörű gyermekemmel oszthatom meg a mindennapjaimat. Köszönöm nekik a támogatást, és hogy nap nap

után erőt adnak. Soha nem merem a családomnak mondani, hogy estére hazaérek. A mi hivatásunk nem egy munkahely szintjén kezelhető dolog, ahol a munkaidő végét jelző csengő azt is jelenti, hogy aznapra másként, akár más emberként is folytathatom. Katonaként számtalan kötelezettségnek kell megfelelni, hiszen bármikor csöröghet a telefon: feladat érkezett.

Amikor az ideiglenes biztonsági határázár építése elkezdődött, az elsők között jelentkeztem – vezénylőszázlósként számomra fontos a példamutatás –, a családom természetesen nem rehesett az örömtől, de megértettek. Azt hiszem, a feleségem katonamúltja egyszerűbbé teszi számunkra a hivatásunkból adódó, ilyen jellegű feladatokat elfogadni és megérteni. Biztos vagyok azonban, hogy sok civil katonafeleség és férj számára nem egyszerű ez a helyzet. Ilyenkor a családi összefogás, a barátok és ismerősök sokat segíthetnek.

Katonaként, hivatásként megélve a mindennapokat egyetlen dolog azonban mindig örök érvényű igazság marad: megértő családi támasz nélkül nem lehet jól szolgálni, eredményes munkát végezni.

Hirtné Ivanics Marianna főtörzsőrmester

– Forró és különleges napokat hoztak szeptember első napjai, nem-

Barna Róbert törzsszázlós: „Megértő családi támasz nélkül nem lehet jól szolgálni, eredményes munkát végezni”

csak a szó szoros értelmében, hiszen a 30 fok feletti hőmérsékletek nem tartoznak ennek az évszaknak a sajátosságai közé. Felfokozott hangulat uralkodott az egész országban a kialakult migránshelyzet miatt, ami a bázisunknál is hatványozottan jelentkezett, különösen miután döntés született az ideiglenes biztonsági határzár megépítéséről és arról, hogy ebben a munkában jelentős szerepet szánunk a honvédségnek. Ahogy egyre sűrűbben érkeztek a hírek, a parancsok, bennem úgy erősödött a tenni akarás érzése. Tudtam, hogy részt akarok venni a kerítésépítésben, de azzal is tisztában voltam, hogy ehhez meg kell nyernem a családom támogatását. A férjem – aki volt katona – tudta, hogy nehéz napok várnak rám, de látta rajtam az elszántságot és bár féltőn és aggódva, de támogatta elhatározásom. A gyermekeimnek nem volt elképzelésük arról, mire vállalkozom, viszont ahhoz már elég nagyok, hogy a híradásokból tájékozódjanak a délvidéki helyzetről, így az ő mellüket a büszkeség feszítette, hogy édesanyjuk részt vesz egy ilyen feladat végrehajtásában. Elöljáróim biztató szavai tovább erősítették szándékom, mely néhány nap elteltével parancs formájában valósággá vált. Izgatott órák, gyors búcsúzás a családtól,

kollégáktól, és lázas készülődés jellemezte az indulás napjának délelőttjét. Ezt követően az események felgyorsultak, a „gyodák” sokasodtak, és egyre közelebb kerültünk a cél megvalósításához, a határzár felállításához.

Nagyon jó érzés volt megtapasztalni a parancsnoki gondoskodást, amiben a mi csapatunk részesült Baján. Szombat reggel a kerítésépítésből megérkezvén, a szálláshelyen várt a bázisparancsnok és a törzsfőnök, együtt érezve a csapattal, átadva a kollégák üdvözlését, akik távollétünkben erőn felül végezték a bázis megkövetelt kemény, tempós munkáját. A fegyelmezett parancsvégrehajtás, a jól szervezett munka megnyugtatóan hatott rám. Köszönöm a családom támogatását, hisz nélkülük, a tudat nélkül, hogy otthon minden rendben, sokkal nehezebb lett volna a távollétet elviselni. Köszönöm, hogy bizonyíthattam kollégáimnak, az előjáróimnak, a családomnak és nem utolsósorban önmagamnak.

Kovács Andrea örvezető

Nem túl régóta vagyok katona, de azt gondolom, tudom mit vállaltam. Az ideiglenes biztonsági határzár építésében részt venni – a felmerült nehézségek ellenére is – igazi megtiszteltetés volt. A feladattal járó tá-

Kovács Andrea örvezető: „A modern kapcsolattartás lehetőségei segítettek átvészelni ezt a mindkettőnk számára kihívásokkal teli, nem egyszerű időszakot”

vollét több szempontból is kihívást jelentett mind a családomnak, mind nekem, talán azért, mert így sohasem voltunk még távol egymástól. A barátom számára a hiányom, az otthoni teendők, a napi gondok megoldása, amelyben eddig osztoztunk, most rá maradt, s bevallom, nekem is hiányzott a megszokott napi rutin, a közös beszélgetések.

A modern kapcsolattartás lehetőségei azonban segítettek átvészelni ezt a mindkettőnk számára kihívásokkal teli, nem egyszerű időszakot. Ösztönzött és megnyugvással töltött el, hogy otthon mindenben támaszkodhattam a barátom segítségére, támogatására. Szerencsére alkalmazkodóképességben és toleranciában bármikor számíthatok rá, így ezúton is köszönöm neki, hogy erőt adott és inspirált, hogy nyugodtan, csak a munkámra koncentrálni vehessek részt ebben a mentálisan igencsak megterhelő, Magyarországon a civil lakosság védelmét szolgáló feladatban. Azt gondolom, hogy a távollét megerősített mindkettőnket, és más oldalról is megismertük a kapcsolatunkat.

*Tigyi István Zsolt
főtörzszászlós*

Hírtne Ivancics Marianna főtörzsrámcsoport vezetője úgy érzi, bizonyított a kollégáinak, az előjáróinak, a családjának és nem utolsósorban önmagának

KANÁLGÉP

– A zenekar 2010 őszén alakult. Néhányan úgy gondoltuk akkor, hogy a hangszeres tudásunkat megpróbáljuk a laktanyán belül fejleszteni. A gondolatot tett követte, így az ötlettel megkerestük az akkori parancsnokot, Nyers József ezredest, aki mellénk állt, és próbahellyel, valamint fellépési lehetőségekkel támogatta a zenekart. Így ismerkedhetett meg velünk a közönség először 2011 tavaszán, az ezred műszaki napján. Az együttes tagjai: Beregszászi László főtörzsőrmester (ének), Becskéhazi Ferenc őrmester (szólógitár), Polónyi Tibor százados (ritmusgitar), Pacskó Csaba szakaszvezető (basszusgitar), Pesti István hadnagy (dobok).

Azóta minden évben fellépői vagyunk a rendezvénynek, de a Honvéd Rákóczi Sport Egyesület családi napjain és a budapesti Városliget Tavaszi szemlén is színesítjük zenénkkel a programokat. 2012-ben elindultunk a Magyar Honvédség által szervezett „Lehet egy csillag-

A hobbi szó kapcsán sokan általában valamiféle sporttevékenységre, gyűjtőszenvedélyre gondolnak, ám a zene szeretete, a zenélés mint szabadidős tevékenység talán csak a zenészek szótárában kapcsolódik szorosan össze. Valószínűleg ezért olyan érdekes a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred katonáiból alakult „Kanálgép” együttes. A következő cikk róluk szól. Az együttes egyik tagját, Beregszászi László főtörzsőrmestert kérdeztem a megalakulástól napjainkig terjedő időszakról.

gal több?!” című tehetségkutató rendezvényen, ahol a jelenlevők szavazataikkal közönségdíjasokká választottak minket, amit ezúton is nagyon köszönünk, igazi megtiszteltetés számunkra.

Stílusként a rockzenét választottuk, ebből is a magyar számokat játszunk ismert zenekaroktól (úgy mint: Tankcsapda, Edda, Republic stb.), de szívesen hozzányúlunk lágyabb zenéhez is, amelyet átalakítunk a saját stílusunkra. Természetesen már több saját szerzeménnyel is büszkélkedhetünk. A fellépések során megismerkedtünk más zenekarokkal, zenészekkel is, akik szívesen hívnak közös fellépésekre, így néha kitekintünk a laktanyán kívülre is. 2013 tavaszán kilépett a bandából a basszusgitaros, ezért új

tagként Lakatos Krisztián tizedessel bővültünk. 2014 őszén döntött úgy a ritmusgitarosunk, hogy ő is kiszáll a körforgásból, így 4 fővel robohattunk tovább.

2014-ben és 2015-ben szerencsére a zenekar története igazán bővelkedett fellépésekben. Leggyakrabban Szentesen, Csongrádon és a környező falvakban szerepeltünk, ezzel is erősítve a katonaság és a társadalom kapcsolatát. Idén május 23-án a

Szentesi Huszárok csapata megrendezett egy motorostalálkozót, ahol a Kanálgép is fellépett, bemutatva saját számait és új feldolgozásait. Felkérést kaptunk egy non-Hodgkin limfómában szenvedő 15 éves fiú, Puhala Alex felgyógyulásáért szervezett jótékonyági estre, amit úgy éreztünk, kötelességünk elfogadni.

Június 6-án rendezte meg ismét a Magyar Honvédség a „Lehet egy csillaggal több?!” elnevezésű tehetségkutatóját a Stefánia Palota színháztermében, ahol a zenekar, kategóriájában, a legjobbnak bizonyult, így elhozhattuk a „Csillag-díjat”. A Körös-torok – ami a környék legfelkapottabb nyári szórakozóövezete – is biztosított fellépéseket, és valószínűleg a szervezők a jövőben is számítanak ránk. Fábiansebestyén 21. falufesztiválján kaptunk helyet a színpadon néhány magyar hírességgel, Karda Beátával és Janicsák Vecával együtt. Azóta több fellépésre is meghívtak bennünket, de kato-

nai elfoglaltságunk miatt egyelőre tervezni nem tudtunk rá. Az ének és a hangszerek kihangosítását kisebb helyszíneken saját felszereléssel mi szoktuk saját erőből megoldani, de nagyobb rendezvényeken Hegyi László, Dj & Sound nagy hangtechnikai szakmai tudása és felszereltsége van a segítségünkre. Minden fellépésünkről tájékoztatni szoktuk az érdeklődőket plakátokon, valamint a Facebookon a Kanálgép zenekar saját oldalán, amelynek már számos követője, látogatója és természetesen rajongója is van.

Sok olyan helyszínen léptünk fel, ahol a zenénknek köszönhetően a katonáink felszabadultán szórakoztak és kibeszélték mindennapi bajaikat, gondjaikat. Nemcsak magunkért, hanem a katonák miatt is zenélünk, hogy ily módon is növeljük az összetartást és építsük az egymás közötti kapcsolatokat.

*Lejegyezte: Kollár László törzsszázalós
Archív fotók*

A Zrínyi Kiadó újdonságaiból ajánljuk

Bedécs Gyula A Doberdótól a Dolomitokig

Útikönyv az első világháború magyar emlékeit keresőknek II.

A szerző legfontosabb célja emléket állítani azoknak a katonáknak, akik vagy száz esztendeje ott harcoltak, akik közül nagyon is sokan ott haltak hősi halált, és ma is ott nyugszanak jelölt vagy jelöletlen sírokban; emlékeztetni azokra a katonákra, „akik az emberi teljesítőképesség határán omlottak össze, akik egygyé váltak a parancssal, a parancsnokkal, a bajtárral, a kapott feladattal, akiknek helytállása máig ható példa.” Bedécs Gyula kitűnő útikalauzunk is, műve nagyon sok tényszerű információt ad. Miközben leírja a tájat, feleleveníti az egyes hadszínterek eseményeit, történéseit, versek és más irodalmi alkotások, visszaemlékezések részleteivel segíti az olvasót, hogy átélhesse az egykori eseményeket.

Webáruházunk:
shop.hmzrinyi.hu

A GYŐZELEM NAPJÁRA EMLÉKEZTEK

Katonai parádé és haditechnikai bemutató a Vörös téren

A 2015. évi moszkvai díszszemle több szempontból is különlegesnek tekinthető. Különleges, mert a második világháborúban aratott győzelem 70. évfordulóján rendezték; különleges, mert az eddigi legnagyobb volt; különleges, mert sok új haditechnikai eszközt mutattak be, és számos külföldi katonai alegység is elvonult díszlépésben a Vörös téren. A Szovjetunió felbomlása óta ez volt a legnagyobb díszszemle. A nagyszabású katonai parádénak hagyománya van az orosz hadseregben. A Napóleon feletti győzelmi ünnepségen a zsákmányolt francia zászlókat, hadijelvényeket I. Sándor cár lábai elé dobták; a Nagy Honvédő Háború utáni katonai parádén ugyanez volt a koreográfia, ekkor a németektől zsákmányolt jelképek, hadizászlók heverték a generalisszimusz, Sztálin lábai előtt.

Az idei demonstráción a híradások szerint tizenötezer orosz, több ezer külföldi katona, kétszáz harckocsi és más páncélozott harcjármű, továbbá mintegy 150 repülőgép volt hivatott bizonyítani a magára találó orosz hadsereg erejét. Igaz, a meghívott vezetőknek csak az egyharmada ment el Moszkvába, tiltakozásul a krími és a kelet-ukrajnai események miatt. Az egykori szovjet köztársaságokból azonban csak Grúzia és Ukrajna nem képviseltette magát.

A gyalogos felvonulás sorát a győztes alakulatok, valamint az egyes frontok zászlóit vivő katonák menete nyitotta meg. A szárazföldi

Nagy érdeklődés előzte meg T-14-es harckocsik felvonulását

csapatok érkezését a katonazenésznövendékek doboscsapata jelezte. Az élen a második világháborúra emlékeztető alakulatok haladtak egykori öltözetükben, fegyvertükkel, az 1941M PPS géppisztollyal és az 1891M puskával. Őket a légierő és a haditengerészet katonái követték, szintén korhű öltözetben és fegyverzettel. Természetesen feltűntek hagyományos öltözetükben a kubáni kozákok lovas- és gyalogoscsapatai is. Sorrendben a volt szövetséges köztársaságok, majd a külföldi díszalakulatok következtek, az angol katonai hagyományoknak megfelelően mozgó indiaiak, mongolok, szerbek, majd a kínaiak szárazföldi, légi és haditengerészeti erejük képviselőiben.

A hagyományokat követve elvonultak a 2. Tamani gépesített gárda-lövészadosztály és a 4. Kante-mirovi gárda-harckocsihadosztály díszalegységei is.

A hagyományőrző csapatok és a vendégküldöttségek után a Szuvorov Katonai Középiskola növendékei tűntek fel a felvonulási téren.

A legfiatalabb katonákat a női katonai kollégium, majd a Nahimovról elnevezett haditengerészeti középiskola növendékei követték. Utánuk a felsőbb katonai tanintézetek, akadémiák, egyetemek, szárazföldi, légi és haditengerészeti akadémiák fegyelmezett díszmenetei következtek. Reprezentatív jellegű volt a Szevasztopoli Flotta tengerészeinek a menete. A különböző oktatási intézmények után a légideszant-, tengerészgyalogos, vasúti szállítóalakulatok, majd a polgári védelem, a határőrség és a belügyminisztérium csapatainak díszalegységei következtek.

A harcjárművek felvonulását szintén a „győzelem fegyvereit” bemutató eszközök kezdték meg. Elöl a legendás T-34/85 típusú harckocsiból álló alegység haladt, majd a Szu-100 típusú páncélvadász-alakzat következett. Ezek után érkeztek a korszerű eszközök, köztük a BTR-82AM, a BTR-80 tengerészgyalogság részére kifejlesztett korszerűsített változata, és látható volt a BMD-4M deszantharcjármű,

Az újonnan bemutatott eszközök között szerepelt az RSz-24 Jarsz típusú interkontinentálisrakéta-indító (ICBM) harcjármű is

a Tájfun kerekes páncélozott csapat-szállító jármű is. A Kurganyec-25 szállító harcjármű többcélú alvázával a BMP, a BMD és az MT-LB típusokat fogja felváltani. Armata névre keresztelt, lánctalpas alvázra épített harckocsik, illetve egyéb harcjárművek, a T-14-esek, illetve a T-15-ösök is feltűntek a téren. A legnagyobb érdeklődéssel várt T-14-es különlegessége, hogy lövegtornya távirányítással működik. Korszerű rádiólokátora egyidejűleg 40 földi és 25 légi célt tud követni. 125 mm űrméretű sima csövű löveggel látják el. A harckocsi személyzete 2 fő, és a tervek szerint néhány év múlva a T-14 legénység nélkül jelenhet meg a harctereken. A T-15 páncélozott szállító harcjármű is Armata-alvázra épült. Az új, nehéz páncélozott harcjármű nagyobb védeltséget ad, mint elődei, a BMP-1/2/3. Védeltsége eléri a T-14 harckocsi szintjét. Motorja elöl helyezkedik el. Kezelőszemélyzete 2 fő, a szállított lövések száma 6–8 fő lehet. A tervek szerint a harcjárművet különleges műveleti aegységeknél fogják alkalmazni. Páncélzata acél, kerámia és kompozit. Robbanó reaktív páncélzattal rendelkezik. Felvonult egy egység Kornet-D/EM önjáró páncéltörő rakétakomplexum is. Az újonnan bemutatott eszközök között szerepelt még az RSz-24 Jarsz típusú mobil interkontinentálisrakéta-indító (ICBM) harcjármű is.

A légierőt képviselve a Szu-30 és Szu-35 vadászpilóta-típusok jelentek meg új eszközökként. A díszszemlén kétszer annyi légi jármű húzott el Moszkva fölött, mint tavaly: a vadászok – a Szu-27-esek, a Szu-34-esek, valamint a MiG-31-esek – mellett megjelentek az óriás szállítógépek, az An-124 Ruszlán, illetve az Il-76 típusok is. A légi bemutató egyik érdekessége volt a légi utántöltés bemutatása Tu-160 hadászati bombázóról Tu-78 típusra. A légierő bemutatójának végén légi akrobaták a 70-es számot formázták meg a levegőben. A díszszemle zárásaként Szu-25-ösökből létrehozott formáció orosz nemzeti színeket kialakítva húzott át a Vörös tér felett.

Amaczi Viktor
ny. alezredes

HUMOR

Soha többet

Az esküvői szertartás után az anyós így szól az ifjú őrmesterhez:

– Hát, fiam, most, hogy elvetted a lányomat, remélem megkomolyodsz, és nem csinálsz többé ostobaságokat!

– Nem, nem, mama! Ez volt az utolsó...

Logikus

Egészségügyi kiképzésen az őrnagy magyarázza a vérkeringést:

– Ha fejen állok, akkor a vér a fejembe folyik, és a fejem vörös lesz. Meg tudja valaki magyarázni, hogy ha a lábamon állok, a vér miért nem folyik a lábamba?

Erre egy őrzető a hátsó padból:

– Mert az őrnagy úr lába nem üres!

Rugalmasan

Kezdő ejtőernyős katona az oktatótól megkapja az instrukciókat:

– Annyit kell csak tennie, hogy szép lassan elszámol tizig, és meghúzza a kioldót.

– Mmmmeddddig kkkkell ssszzámolnnnnom? – dadogja az újonc.

– Kettőig.

Megoldás

– Apa – szól a gyerek az örökre zsupogó zászlósnak –, adj kétezer forintot, hogy megnézhessem az állatkertben az óriáskigyót!

– Főlöleges – mondja az apa.

– Itt a nagyító, nézegess vele gilisztát!

A vagány

A szakaszvezetővel ismerkedik egy fiatal hölgy a diszkóban:

– Van autód?

– Igen.

– Az jó! És milyen színű?

– Zöld.

– Az szép! És hány személyes?

– Három.

– Hűha! És hány köbcentis?

– 11 000, és 240 lóerős.

– Ahh... hú, az nem semmi! És milyen gyártmányú?

– URAL...

Összeállította:

Berek Zsolt törzszászlós

LALI A SEREGBEN

Egyed Zoltán szakaszvezető rajza

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Az első posta

1869. október 1-jén az Osztrák–Magyar Monarchiában alakították meg először a postai szolgálatot. A Bosznia-Hercegovina – az 1878-as berlini döntés alapján történt – megszállását követően Szarajevóban felépített katonai (hadi-) posta mai képe a Miljacka folyó partján.

A Batthyány-mauzóleum

A Johann Kempen von Fichtenstamm parancsára 1849. október 6-án kivégzett gróf Batthyány Lajos Schickedanz Albert által tervezett mauzóleumát 1874-ben állították fel a mai Fiumei úti temetőben.

Emlékhely, úton a püspökszilágyi lőtér felé

A felvételeket dr. Murinkó Attila alezredes készítette